

บทที่ 5

การคัดเลือกข่าวและรูปแบบการนำเสนอข่าว

กระทรวงการคลังของผู้สื่อข่าว

ในบทที่แล้วได้ทราบถึงลักษณะการเผยแพร่ข่าวสาร และประเภทเนื้อหาข่าวของกระทรวงการคลังแล้ว ในบทนี้จะเป็นการศึกษาถึงหลักการคัดเลือกข่าวประเภทเนื้อหาข่าวที่ผู้สื่อข่าวเลือกนำไปใช้ ลักษณะการนำเสนอ รวมทั้งข้อคิดเห็นที่มีต่อเอกสารข่าวของกระทรวงการคลัง

จากการศึกษาข่าวเศรษฐกิจที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ ในแต่ละวันนั้น จะมีข่าวที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลังทุกฉบับ โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ธุรกิจได้แก่ ผู้จัดการ กรุงเทพธุรกิจ วัฏจักร ไทยไฟแนนเชียล จะมี section เพื่อนำเสนอข่าวเศรษฐกิจ โดยเฉพาะด้านการเงิน การคลัง และตลาดทุน โดยข่าวต่าง ๆ ที่นำเสนอแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ข่าวที่ผู้สื่อข่าวหาจากแหล่งข่าวกระทรวงการคลัง ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัด โดยข้อมูลต่าง ๆ ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูง ได้แก่ รัฐมนตรีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวง อธิบดีกรมต่าง ๆ เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ ซึ่งรับผิดชอบนโยบายนั้น ๆ รวมทั้งหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทยตลาดหลักทรัพย์ ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ เป็นต้น
2. ข่าวที่ผู้สื่อข่าวได้จากเอกสารข่าวของกระทรวงการคลัง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะข่าวประเภทนี้เท่านั้น

หลักการคัดเลือกข่าวและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าว

ในการคัดเลือกข่าวนั้น ผู้มีบทบาทในการคัดเลือก ได้แก่ ตัวผู้สื่อข่าวโดยอาศัยการ เรียนรู้จากประสบการณ์การทำข่าว และศึกษาจากเอกสาร ข้อมูลต่าง ๆ และตัวบรรณาธิการ หรือหัวหน้าข่าว ซึ่งจะ เป็นผู้กำหนดแนวทางข่าว ชี้แนะ และมอบหมายให้ผู้สื่อข่าวหารายละเอียด เพิ่มเติม เพื่อให้การนำเสนอข่าวมีรายละเอียดที่ครอบคลุมยิ่งขึ้น โดยมีปัจจัยที่เป็นกรอบในการ พิจารณาคัดเลือกข่าว ได้แก่ แนวนโยบายหนังสือพิมพ์และกลุ่มผู้อ่านเป้าหมาย เนื่องจากสภาพ ปัจจุบันการทำข่าวถือเป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันสูงมาก การคัดเลือกข่าวเพื่อนำเสนอจึงต้องคำนึงถึง ผู้อ่าน เป้าหมายคือเป็น เรื่องที่สนองความต้องการผู้อ่านเป้าหมาย

ทางด้าน การคัดเลือกข่าวเพื่อนำเสนอของผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจจะยึดหลักคุณค่าข่าว โดยมี องค์ประกอบข่าวดังต่อไปนี้

1. เป็นเรื่องใหม่ สด ในส่วนของกระทรวงการคลัง หมายถึง นโยบายหรือมาตรการ ใหม่ ๆ ที่รัฐบาลมีแผนจะดำเนินการ และยังไม่ได้เปิดเผยที่ใดมาก่อน เช่น นโยบายส่งเสริม การออม โดยการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จกลาง การจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ นโยบายการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค การพิจารณาอนุญาตเปิดธนาคารพาณิชย์ใหม่ เป็นต้น

เรื่องที่ เป็นนโยบายใหม่ ๆ จะได้รับความสนใจจากผู้สื่อข่าวมาก และจะพยายามเสาะหาข้อมูลเพื่อนำเสนอโดยเร็วที่สุด เพื่อสนองความต้องการของผู้อ่าน

2. น่าสนใจ มีเนื้อหาสาระ เมื่อนำเสนอแล้วจะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้ ได้แก่ นโยบายปรับภาษีดอกเบี้ยเงินฝาก การปรับโครงสร้างภาษีต่าง ๆ เช่น เมื่อรัฐบาล มีแผนจะปรับลดภาษีนำเข้า-ภาษีสรรพสามิต รถยนต์นั่งสำเร็จรูป ผู้สื่อข่าว จะติดตามรายละเอียด และนำเสนอ เพราะเป็นเรื่องที่ผู้อ่านจะต้องให้ความสนใจจะได้ทราบว่า การปรับภาษีนี้อาจส่งผลให้ราคารถยนต์ลดลงหรือไม่

3. เรื่องที่มีปมประเด็น ความขัดแย้ง ความคิดเห็นที่ไม่ลงรอยกัน หรือประเด็นที่ยังไม่มีข้อยุติ เช่น นโยบายปรับโครงสร้างภาษีต่าง ๆ ซึ่งบางครั้งมีความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกันระหว่างส่วนราชการซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงาน

4. เรื่องที่อยู่ในกระแส คือ เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจ เป็นเหตุการณ์เด่น ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงนั้น ๆ หรือเกิดเหตุการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประเทศ เช่น ในช่วงปี 2534 ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสภาผู้ว่าการธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ผู้สื่อข่าวหยิบประเด็นนี้ขึ้นมาเสนอทั้งในรูปแบบข่าวและบทความเป็นเวลานานหลายเดือน หรือในกรณีเกิดเหตุการณ์ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ เช่น ปัญหาเงินเฟ้อ นโยบายลดค่าเงินบาท การแก้ไขปัญหาการเก็งกำไรในตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น

5. เรื่องที่มีผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นองค์ประกอบข่าวที่มีความสำคัญที่สุด ทั้งนี้เพราะนโยบายด้านการเงิน การคลัง เป็นนโยบายที่มีความสำคัญ และส่งผลกระทบต่อบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นนักธุรกิจ นักการเงิน - การธนาคาร พ่อค้า นักลงทุน และประชาชนทั่วไป นอกจากนี้ การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจปัจจุบัน มิใช่เป็นนโยบายระดับประเทศเท่านั้น แต่ถือเป็นนโยบายระหว่างประเทศด้วย

จะเห็นได้ว่าในการคัดเลือกข่าวของผู้สื่อข่าวจะยึดหลักองค์ประกอบข่าวที่สำคัญ คือ มีผลกระทบ เป็นเรื่องใหม่ น่าสนใจ และมีน้ำหนักข่าว

สุเมธ จันสุตะ อดีตผู้สื่อข่าวจากหนังสือพิมพ์วิญญูจักรราชวัน ปัจจุบันดำรงตำแหน่งหัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์หันสสามราชวัน กล่าวถึงการทำข่าวเศรษฐกิจว่าจะเน้นที่กระทรวงการคลัง เพราะเป็นแหล่งข่าวที่มีน้ำหนัก ข่าวมีผลกระทบรวดเร็ว และชัดเจน

"หลักการคัดเลือกข่าวจะให้ความสำคัญ เรื่องผลกระทบ เช่น การปรับภาษีรถยนต์ จะกระทบผู้บริโภค ผู้ผลิต เอกชนต่างประเทศ" (สมเกียรติ จันทรสีมา, สัมภาษณ์)

ทางด้าน ประเวศน์ พิงษ์ ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจหนังสือพิมพ์ไทยโพแนแนเซียล ให้
 ความเห็นถึงหลักการคัดเลือกข่าวว่า จะเน้นที่ "ข่าวใหญ่ คนสนใจ และมีผลกระทบ"

ประเภทข่าวที่ผู้สื่อข่าวเลือกนำเสนอ

จากการศึกษาข่าวกระทรวงการคลังที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ นั้น จะมีเนื้อหา
 แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. นโยบายด้านการคลัง ได้แก่ การปรับปรุงโครงสร้างภาษีการปรับปรุงประสิทธิภาพ
 ภาพระบบการจัดเก็บภาษี และการลงนามความร่วมมือทางการเงินระหว่างประเทศ

2. นโยบายด้านการเงิน ซึ่งเป็นเรื่องที่ผู้สื่อข่าวให้ความสนใจนำเสนอ ด้วยเหตุที่
 ว่าในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 กระทรวงการคลังได้จัดทำแผนการ
 ปฏิบัติงานด้านนโยบายการเงินไว้หลายประการ อาทิ นโยบายการระดมเงินออม การพัฒนาประ
 เทศไทยให้เป็นศูนย์กลางทางการเงินในภูมิภาค การกระจายความเจริญสู่ท้องถิ่น ซึ่งเป็นนโยบาย
 ที่สำคัญและจะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย

3. การรายงานผลการปฏิบัติงานของกระทรวงการคลัง ได้แก่ ภาวะการคลัง การ
 รับจ่ายเงินงบประมาณ ผลการจัดเก็บรายได้กรมจัดเก็บรายได้ คือ กรมศุลกากร กรมสรรพสามิต
 กรมสรรพากร รวมทั้งผลการบริหารงานทั่วไป เช่น การกำกับดูแลและควบคุมสถาบันการเงิน
 การบริหารที่ราชพัสดุ และการผลิตเหรียญกษาปณ์ - เหรียญที่ระลึกออกจำหน่าย

4. ภารกิจผู้บริหารระดับสูง ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานของกระทรวงการคลัง เช่น
 การเข้าร่วมประชุมกับองค์การการเงินระหว่างประเทศ การเปิดสาขาธนาคารอาคารสงเคราะห์

ในการนำเสนอชิ้นส่วนใหญ่ หนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ จะให้ความสำคัญกับข่าวนโยบายด้านการเงินการคลัง เพราะถือเป็นเรื่องสำคัญ และมีผลกระทบมาก ซึ่งผู้สื่อข่าวทุกคนจะต้องนำเสนอ แต่การนำเสนอจะมีความแตกต่างกันบ้างขึ้นกับประเภทของหนังสือพิมพ์ ถ้าเป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ กรุงเทพธุรกิจ ผู้จัดการ ไทยไฟแนนเชียล เป็นต้น จะมีการนำเสนอข่าวที่ละเอียด และมีความยาวมากกว่า หนังสือพิมพ์ทั่ว ๆ ไป เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด

ในส่วนผลการจัดเก็บรายได้นั้นหนังสือพิมพ์เสนอเป็นลำดับถัดมา แต่การนำเสนอไม่ใช่เนื่องจากองค์ประกอบข่าวเหมือนนโยบายการเงินการคลัง แต่เป็นการทำหน้าที่เป็นสื่อกลางรายงานผลการดำเนินงานของกระทรวงการคลังสู่ประชาชน ขณะเดียวกันเป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานของรัฐบาลว่าเป็นไปอย่างถูกต้อง เหมาะสมหรือไม่

ลักษณะการนำเสนอข่าว

จากการศึกษาการนำเสนอข่าวกระทรวงการคลังของผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจมีการนำเสนอใน 3 ลักษณะ ได้แก่

1. ข่าว
2. บทความ บทวิจารณ์ และคอลัมน์ซุบซิบ
3. รายงานพิเศษ

1. การนำเสนอในลักษณะรายงานข่าว ซึ่งถือเป็นหน้าที่หลักประการหนึ่งของสื่อมวลชนในการเป็นสื่อกลางเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับแนวโน้มนโยบายที่สำคัญของกระทรวงการคลัง การรายงานผลการปฏิบัติงานของกระทรวงการคลังสู่ประชาชนและกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ รวมทั้งการเป็นผู้ตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐบาลด้วย

รูปแบบการนำเสนอข่าวจะขึ้นกับประเภทของข่าว และความสำคัญของข่าวในกรณีที่เป็น การนำเสนอข่าวจากเอกสาร ซึ่งรายงานผลการปฏิบัติงานของกระทรวงการคลัง ซึ่งมีเนื้อหา เกี่ยวกับการรายงานภาวะการคลัง ได้แก่ การรับ-จ่ายเงินงบประมาณฐานะหนี้สินของประเทศ ผลการจัดเก็บรายได้ นั้น ผู้สื่อข่าวจะนำเสนอโดยการนำตัวเลขที่สำคัญแต่ละเรื่อง แล้วนำมา เขียนเรียบเรียงต่อเป็นข่าวเดียวกัน แต่แยกเรื่องโดยการย่อหน้า โดยที่ลักษณะการนำเสนอจะ คล้ายกัน คือ ผลการรับ-จ่ายเงินงบประมาณ ฐานะหนี้สิน และรายได้รัฐวิสาหกิจนำส่งคลัง ตาม ลำดับ แต่จะมีความแตกต่างกันที่การหยิบประเด็นพาดหัวข่าว ซึ่งจะนำมาจากการเปรียบเทียบผล ต่างตัวเลข ซึ่งประเด็นที่นิยมนำเสนอ ได้แก่ ภาระหนี้สินการขาดดุล ผลการจัดเก็บภาษี ดัง ตัวอย่างพาดหัวข่าว

ภาระหนี้กระทรวงการคลังแบกเกินแสนล้าน (ดาวสยาม 29 พ.ช.36)

งบ 37 งวดแรกขาดดุล 9 พันล้าน (สยามโพสต์ 27 พ.ช.36)

สรรพากรซ้อมถอนขน่านทะเลป่า (ข่าวสด 27 พ.ช.36)

รัฐบาลแบกหนี้หลังแอ่น แถมรายรับต่ำกว่ารายจ่าย (สยามรัฐ 1 ธ.ค.36)

การนำเสนอข่าวประเภทนี้ ผู้สื่อข่าวจะสรุปเนื้อหาสำคัญนำมา เขียนเป็นข่าวเพื่อให้ ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น และถือเป็นการประเมินภาพรวมเศรษฐกิจให้ผู้อ่านทราบการนำเสนอจึงเป็น การสรุปจากเอกสารข่าวมาเขียนต่อเป็นข่าว ไม่มีการหาข้อมูลเพิ่มเติมมากนัก นอกจากกรณีที่มีตัว เลขใดตัวเลขหนึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างผิดปกติ ผู้สื่อข่าวจะนำประเด็นนั้นมานำเสนอพร้อมกับหา ข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้ทราบสาเหตุที่เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้น

ในส่วนการบริหารงานทั่วไป เช่น การกำกับดูแลสถาบันการเงิน การพัฒนาที่ราช พิศดู การผลิตเหรียญกษาปณ์ รวมทั้งผลการปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจในสังกัดผู้สื่อข่าวจะเลือกนำ เสนอบางเรื่อง และบางฉบับโดยการเลือกข่าวจะยึดหลักความน่าสนใจของข่าว และกลุ่มผู้อ่าน เป้าหมาย เช่น ข่าวการจำหน่ายเหรียญที่ระลึก การแก้ปัญหาการจำหน่ายสลากเกินราคา หนังสือ พิมพ์เศรษฐกิจจะไม่นำลง เพราะไม่ตรงกับแนวนโยบายของหนังสือพิมพ์ขณะที่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด ดาวสยาม จะนำลงเพื่อสนองความต้องการของผู้อ่านซึ่งเป็นกลุ่มคนอีกระดับหนึ่ง

เหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งที่ผู้สื่อข่าวไม่เลือกนำเสนอ นอกจาก เรื่องไม่น่าสนใจ แล้ว ยังมีประเด็น ไม่มีความใหม่ สด ข้อมูลบางเรื่องกว่าจะนำเสนอเป็น เรื่องเก่าไม่น่าสนใจ ไปแล้ว เช่น เรื่องการลงโทษสถาบันการเงิน ผู้สื่อข่าวส่วนใหญ่จะไม่นำเสนอ เพราะข้อมูลที่ได้ ล่าช้าเกินไป ถ้านำเสนอผู้อ่านจะไม่สนใจ

ตัวอย่างข่าวที่ผู้สื่อข่าวเลือกนำเสนอ ในส่วนของการรายงานผลการปฏิบัติงานของ กระทรวงการคลัง

รัฐบาลแบกหนี้หลังแอ่น แถมรายรับต่ำกว่ารายจ่าย (สยามรัฐ 1 ธ.ค.35)

ตัวเลขงบประมาณ 36 รั้งต่ำกว่าจ่ายหกพันล้าน (แนวหน้า 1 ธ.ค.35)

เก็บภาษีเดือนแรกปี 36 3 กรมได้ 3.6 หมื่นล้าน (ผู้จัดการ 1 ธ.ค.35)

3 กรมหลักเก็บภาษีทะเลภูเขา แต่จ่ายสูงเกินกว่ารับ 6 พันล้าน

(สยามโพสต์ 1 ธ.ค.35)

ยกเลิกสิทธิพิเศษเรือรัฐ กั้นอ้างข้อบังคับเชลเถื่อน (สยามรัฐ 1 ธ.ค.35)

กรมศุลกากรตรวจระมัดระวังป้องกันลักลอบขนน้ำมันเถื่อน (สยามรัฐ 1ธ.ค.35)

ผอ.กองสลากเดือนประชาชน แจกพวกมีจรรยาพลอกขายเลขล๊อค

(สยามรัฐ 1 ธ.ค.35)

ทลายตู้ ปณ. แก้วหวลล๊อคต้มตุ๋น 3,000 ราย (ข่าวสด 1 ธ.ค.35)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างการนำเสนอภาวะการคลัง

ลำดับที่	หนังสือพิมพ์ วันที่	พาดหัวข่าว	ประเด็นที่นำพาดหัวข่าว	เนื้อหาที่นำเสนอ
1.	สยามโพสต์ 27 พ.ย. 2536	งบ 37 งดลดรายชดศูด 9 พันล้าน	การขาดดุล	- ผลการรับ-จ่ายเงินงบประมาณ - ภาระหนี้สินของรัฐบาล - ผลการจัดเก็บรายได้สรรพากร - ผลการจัดเก็บรายได้สรรพสามิต - ผลการจัดเก็บรายได้ศุลกากร
2.	ดาวสยาม 27 พ.ย. 2536	ภาระหนี้กระทรวงการคลัง แบกเกินแสนล้าน	ภาระหนี้สิน	- ผลการรับ-จ่ายเงินงบประมาณ, ภาระหนี้สิน - ผลการจัดเก็บกรมศุลกากร, กรมสรรพสามิต - ผลการจัดเก็บรายได้กรมสรรพากร
3.	ผู้จัดการ 27 พ.ย. 2536	เดือนแรกปี งบ 37 รายได้รัฐ เกินดุล 12,000 ล้านบาท	รายได้รัฐเกินดุล	- รายรับ รายจ่ายเงินงบประมาณ - ผลการจัดเก็บรายได้สรรพากร - ผลการจัดเก็บรายได้ศุลกากร - ผลการจัดเก็บรายได้สรรพสามิต
4.	ข่าวสด 27 พ.ย. 2536	สรรพากรขี้นตอนขนห่านทะเลดูเป่า	การจัดเก็บภาษีสรรพากร เกินเป้าหมาย	- ผลการรับ-จ่ายเงินงบประมาณ - ผลการจัดเก็บรายได้ศุลกากร, สรรพสามิต - ผลการจัดเก็บรายได้สรรพากร
5.	มติชน 27 พ.ย. 2536	รัฐอ่อนเดือนแรก ปี งบ 37 สรรพากรโขกภาษีทะเลดูเป่า	สรรพากรเก็บภาษีเกินเป้าหมาย	- รายรับ-รายจ่ายเงินงบประมาณ - ผลการจัดเก็บรายได้สรรพากร - ผลการจัดเก็บรายได้สรรพสามิต - ผลการจัดเก็บรายได้ศุลกากร

ที่มา : แฟ้มรวบรวมข่าวจากหนังสือพิมพ์ ปี 2537

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับนโยบายที่สำคัญของกระทรวงการคลัง หรือมาตรการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาเมื่อมีเหตุการณ์พิเศษเกิดขึ้น เช่น การปรับโครงสร้างภาษีเงินได้นิติบุคคล การปรับโครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา รวมทั้ง มาตรการต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ และการดำเนินการกับธุรกิจเงินนอกระบบ

ในการนำเสนอข่าวประเภทนี้ ผู้สื่อข่าวจะรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข่าวต่าง ๆ ได้แก่

1. รายละเอียดจากคำชี้แจงของผู้แถลงข่าว ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงการคลัง และหน่วยงานเจ้าของเรื่องนั้น ๆ เช่น รัฐมนตรี รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปลัดกระทรวงฯ อธิบดีกรมต่าง ๆ ในสังกัด ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นต้น
2. สรุปเนื้อหาใจความสำคัญจากเอกสารข่าว ซึ่งจัดทำขึ้นประกอบการแถลงข่าว
3. สัมภาษณ์เพิ่มเติมจากผู้แถลงข่าว รวมทั้ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. เอกสารข่าวเก่า กรณีที่เป็นข่าวซึ่งต้องอ้างอิงข้อมูลเก่า

เมื่อผู้สื่อข่าวรวบรวมข้อมูล จะนำมาประมวลเขียนเป็นข่าว โดยการนำเสนอจะคล้ายกันคือ สรุปเนื้อหาใจความสำคัญ แต่จะต่างกันที่การเสนอรายละเอียด ทั้งนี้ขึ้นกับความสำคัญของข่าว และประเภทหนังสือพิมพ์ ถ้าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญคือ เป็นเรื่องใหญ่ และมีผลกระทบ หนังสือพิมพ์ทุกฉบับก็จะนำเสนอทั้งหมด แต่อาจต่างกันที่ความยาวของข่าว และรายละเอียดประกอบ กล่าวคือ หนังสือพิมพ์ทั่วไป จะสรุปเฉพาะใจความสำคัญมานำเสนอ แต่หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจจะเสนอเนื้อหาที่ละเอียดกว่า พร้อมกันนั้นอาจมีการจัดทำตารางเพื่อนำเสนอรายละเอียดต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ซึ่งอาจมีเนื้อหาจำนวนมากจนไม่สามารถเสนอในข่าวได้ เช่น เรื่องการปฏิรูปภาคอุตสาหกรรม นอกเหนือจากนำเสนอข้อมูลโดยการเขียนข่าวแล้วยังมีการนำตารางรายละเอียดต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงอัตราภาษี ประเภทสินค้าที่อยู่ในได้ปรับลด ทั้งนี้ เพื่อนำเสนอรายละเอียดต่าง ๆ ที่ไม่สามารถนำเสนอในรูปแบบข่าวได้

ตัวอย่างข่าวด้านนโยบายการเงินการคลังที่สำคัญที่นำเสนอผ่านหนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ

1. การปฏิรูปโครงสร้างพิภคอัตราศุลกากร

เป็นเรื่องที่ผู้สื่อข่าวให้ความสำคัญ เพราะเป็นเรื่องใหญ่และมีผลกระทบการนำเสนอค่อนข้างยาว เพราะมีรายละเอียดมาก โดยผู้สื่อข่าวจะสรุปประเด็นสำคัญจากเอกสารข่าวนำมาเขียนเป็นข่าว บางฉบับมีการนำตารางลงประกอบเพื่อนำเสนอรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งมีค่อนข้างมาก เนื้อหาข่าวเกี่ยวกับเหตุผลความจำเป็นในการลดภาษี รายละเอียดประเภทสินค้าที่ปรับลด ตั้งตัวอย่างพาดหัวข่าว

ยกแผนปรับโครงสร้างภาษีอากรนำเข้าลดใหม่ เจ็บตัวหนัก 3 หมื่นล้าน
 ธารินทร์ยื่นขอเพื่อประโยชน์ระชชะยาว (ไทยรัฐ 28 ธ.ค.37)

รัฐทำเงิน 2 หมื่นล้าน ลดภาษีนำเข้าทั้งหมด (ข่าวสด 28 ธ.ค.37)

รัฐให้ของขวัญปีใหม่ เพิ่มคุณภาพส่งออก (เดลินิวส์ 28 ธ.ค.37)

การปฏิรูปพิภคอัตราศุลกากร (แนวหน้า 28 ธ.ค.37)

ลดภาษีมหพิารสิ่งลาปัจจอ รัฐยอมเจอนเนื้อ 1.7 หมื่นล้านปลุกผู้ผลิต
 รับมือยุคแข่งขันเสรี (กรุงเทพธุรกิจ 28 ธ.ค.37)

รัฐยอมสูญเสียรายได้ 17,000 ล. ลดภาษีศุลกากรเหลือแค่ 17%
 (ไทยไฟแนนเชี่ยล 28 ธ.ค.37)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างการนำเสนอเรื่องการปฏิรูปทัศนียภาพ

ลำดับที่	หนังสือพิมพ์ - วันที่	พาดหัวข่าว	เนื้อหาที่นำเสนอ	รายละเอียดเพิ่มเติม
1.	ไทยรัฐ 28 ธ.ค. 2537	ขกแห่งปรับโครงสร้างภาวอาคาร ขาเข้าลอคใหม่ เจ็บตัวหนัก 6 หมั่นด้าน ซารินทร์ย้ายอม เพื่อประโยชน์ระยะยาว	- กรม. อนุมัติปรับอาคารขาเข้า สินค้า 11 ประเภท โดยกำหนด การปรับลดเป็น 2 ชั้นตอน - การปรับลดจะช่วยให้การพัฒนา ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าในประเทศ - รายละเอียดอัตราภาษีของ สินค้า 11 กลุ่ม	ตารางแสดงโครงสร้างอาคารขาเข้า กลุ่มเชื้อเพลิง ปี 1994
2.	เดลินิวส์ 28 ธ.ค. 2537	รัฐโง้ของขวัญปี ใหม่ เพิ่มคุณภาพส่งออก	- กรม. อนุมัติปรับปรุงโครงสร้าง การลดอัตราภาษีสินค้า 11 กลุ่ม ไว้บังคับใช้ 1 ม.ค. 2538 - รายละเอียดกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม - เหตุผลและความจำเป็นในการ ปรับปรุงโครงสร้างอัตราภาษี - ผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีของประเทศ	
3.	ไทยไฟแนนเชียล 28 ธ.ค. 2537	รัฐยอมสูญเสียรายได้ 17,000 ล้าน ลดภาษีศุลกากรเหลือแค่ 17%	- กรม. อนุมัติการปรับโครงสร้างทัศนียภาพ ศุลกากร รวม 11 กลุ่ม - กำหนดการบังคับใช้อัตราภาษี โครงสร้างใหม่ - ผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้รัฐบาล ลดลงแต่เป็นประโยชน์กับผู้บริโภค	

ที่มา : เก็บรวบรวมข่าวจากหนังสือพิมพ์ ปี 2537

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. การจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)

การจัดตั้งกองทุน กบข. เป็นมาตรการหนึ่งในการระดมเงินออม ซึ่งถือเป็นนโยบายที่สำคัญ การนำเสนอข่าวละเอียดมาก ข้อมูลที่นำมาเขียนได้จากเอกสารข่าวกระทรวงการคลัง และสัมภาษณ์เพิ่มเติม ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และที่เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง อธิบดีกรมบัญชีกลาง รองเลขาธิการ ก.พ. เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

นอกจากนี้ บางฉบับนำเสนอ โดยการสรุปประเด็นใจความสำคัญ ทำเป็นตาราง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบข่าวให้ผู้อ่านได้รับข้อมูลที่สำคัญ และให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ เช่น หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวโดยมีตารางแสดง เหตุผลการจัดตั้งกองทุน วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ เงื่อนไขการให้กองทุน

ตัวอย่างการนำเสนอข่าวการจัดตั้งกองทุน กบข.

คลังใช้ภาษีดึงดูดใจ ชรก. เข้ากองทุน กบข. (สยามโพสต์ 17 ส.ค.37)

กรม.ไฟเชื้อวตั้งกองทุนบำนาญ (กรุงเทพธุรกิจ 17 ส.ค.37)

กรม.รับหลักการปรับระบบบำนาญ (เดลินิวส์ 17 ส.ค.37)

กรม.รับหลักการจัดตั้ง กบข. ส่งคลังแก้ไข 1 เดือนก่อนเข้าสภาฯ (ผู้จัดการ 17 ส.ค.37)

ไฟเชื้อว กบข. (ไทยรัฐ 17 ส.ค.37)

กรม.อนุมัติตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (แนวหน้า 17 ส.ค.37)

ด่วนกองทุนบำนาญ พร้อมเข้าสภาฯ สัมภาษณ์สามัญณี (บ้านเมือง 17 ส.ค.37)

ตัวอย่างการนำเสนอเรื่องการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญ

ลำดับที่	หนังสือพิมพ์ - วันที่	พาดหัวข่าว	เนื้อหาที่น่าสนใจ
1.	ผู้จัดการ 17 ต.ค. 2537	กรม. รับหลักการจัดตั้ง กบข. ส่งคลังแก้ไข 1 เดือนก่อนรับร่าง	- กรม. มีมติรับหลักการจัดตั้งกองทุน กบข. - สาระสำคัญของกองทุน - ระเบียบการเข้ากองทุน - ผลประโยชน์ที่ข้าราชการจะได้รับ - การบริหารกองทุน
2.	กรุงเทพธุรกิจ 17 ต.ค. 2537	กรม. ไฟเขียวจัดตั้งกองทุนบำนาญ	- กรม. มีมติรับหลักการปรับปรุง กบข. - ผลดีจากระบบกองทุน - หลักการคำนวณเงินบำเหน็จบำนาญ - ผลประโยชน์ที่ข้าราชการจะได้รับ - การบริหารเงินกองทุน
3.	บ้านเมือง 17 ต.ค. 2537	คำนวณกองทุนบำนาญพร้อมแล้ว เข้าสภาสมัยวิสามัญ	- กรม. มีมติรับหลักการ กบข. ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อ ข้าราชการและเสริมสร้างวินัยการคลัง
4.	แนวหน้า 17 ต.ค. 2537	กรม. อนุมัติตั้งกองทุนบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ	- กรม. อนุมัติหลักการ กบข. - ผลประโยชน์ที่ข้าราชการจะได้รับ
5.	ไทยรัฐ 17 ต.ค. 2537	ไฟเขียว กบข.	- กรม. รับหลักการปรับระบบบำเหน็จโดยการจัดตั้ง กบข. และจะนำเข้าสภาเดือนกันยายน

ที่มา : เก็บรวบรวมข่าวจากหนังสือพิมพ์ ปี 2537

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. มาตรการส่งเสริมการออมระยะยาวแบบผูกพันภายใต้ระบบกองทุนสำรองเลี้ยง

๕๔

เนื่องจากเรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งของมาตรการการออม ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญที่มีรายละเอียดมาก ผู้สื่อข่าวจึงนำเสนอโดยสรุปประเด็นสำคัญจากเอกสารข่าว ได้แก่ รายละเอียดเกี่ยวกับมาตรการจูงใจทางภาษี การขยายขอบเขตการลงทุน เพื่อส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากขึ้น ดังพาดหัวข่าว

ไฟเขียวกองทุนเลี้ยงชีพ ขยายขอบเขตการลงทุน

(กรุงเทพธุรกิจ 14 ก.ย.37)

เปิดศึกกองทุนเลี้ยงชีพ ครม.ลดภาษีครึ่งใหญ่

(ผู้จัดการ 14 ก.ย.37)

ครม.ลดขุ่นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เปิดทางแบ่งเค้อฮิว

หวังกระจายสู่ ตจว.

(มติชน 14 ก.ย.37)

คลังขกเลิกภาษีกองทุนเลี้ยงชีพ

(สยามโพสต์ 14 ก.ย.37)

ลดภาษีสำรองเลี้ยงชีพ ระดมเงินออม 2 แสนล้าน

(วิญจักร 14 ก.ย.37)

รัฐอัดฉีดสิทธิเพิ่มกองทุนเลี้ยงชีพ หวังลดช่องว่างเงินออมและการลงทุน

(แนวหน้า 14 ก.ย.37)

ครม.ไฟเขียว 4 แผนระดมเงินออม อนุมัติประกันชีวิตจัดตั้งกองทุนเลี้ยงชีพ

(เดลินิวส์ 14 ก.ย.37)

ตัวอย่างการนำเสนอเรื่องการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ลำดับที่	หนังสือพิมพ์ - วันที่	พาดหัวข่าว	เนื้อหาที่น่าสนใจ
1.	สยามโพสต์ 14 ก.ย. 2537	คลังยกเลิกภาษีกองทุนเลี้ยงชีพ	- กรม. เห็นชอบให้ยกเว้นการเก็บภาษีเงินสะสมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ - การให้สิทธิประโยชน์จะเป็นผลดีต่อการแก้ปัญหาเงินออม - ประเภทสินทรัพย์ที่กองทุนจะลงทุนได้ - จำนวนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่มีอยู่ในปัจจุบัน
2.	กรุงเทพธุรกิจ 14 ก.ย. 2537	ไฟเขียวกองทุนเลี้ยงชีพ ขยายขอบเขตการลงทุน	- กรม. อนุมัติออกมาตรการสนับสนุนและจูงใจการระดมเงินออม ภายใต้ระบบกองทุนเลี้ยงชีพ - มาตรการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ - สิทธิประโยชน์ผู้เป็นสมาชิกกองทุน - ผลดีต่อระบบเศรษฐกิจ
3.	วิญญู 14 ก.ย. 2537	งคกามีสำรองเลี้ยงชีพ ระดมเงิน 2 แสนล้าน	- กรม. อนุมัติมาตรการจูงใจด้านภาษีแก่สมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ - รายละเอียดสิทธิประโยชน์ทางภาษี - เหตุผลในการส่งเสริมให้จัดตั้งกองทุนเพิ่มขึ้น - ผลการดำเนินงานการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพปัจจุบัน
4.	มติชน 14 ก.ย. 2537	กรม. อนุญาตกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เปิดทางแบงก์เอียว - ทวีงกระจ่าย สู่ คจว.	- กรม. อนุมัติหลักการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ - มาตรการภาษีที่ใช้จูงใจ - ประเภทสินทรัพย์ที่กองทุนจะลงทุนได้ - ผลดีที่จะเกิดขึ้นกับกระระดมเงินออม

ที่มา : แฟ้มรวบรวมข่าวจากหนังสือพิมพ์ ปี 2537

4. มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมกิจการวิเทศชนกิจ (BIBF)

ผู้สื่อข่าวนำเสนอประเด็นสำคัญเกี่ยวกับรายละเอียดการแก้ไขปัญหาภาษีอากรที่มีต่อธุรกิจ BIBF และการลดภาษีศอกเบ็ดโดยการสรุปประเด็นสำคัญจากประกาศกระทรวงการคลัง และการสัมภาษณ์เพิ่มเติมส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ดังตัวอย่างพาดหัวข่าว

กรม. อนุมัติลดภาษี BIBF หม่อมเต๋ายื่นเสียเปรียบสิงคโปร์

(มติชน 15 ธ.ค.37)

กรม. ให้สรรพากรลดภาษี BIBF เร่งอนุมัติเปิดสาขาต่างจังหวัด

(ผู้จัดการ 15 ธ.ค.37)

กรม. ลดภาษีปีไอบีเอฟ ผู้ศูนย์กลางการเงินสิงคโปร์

(กรุงเทพธุรกิจ 15 ธ.ค.37)

ลดภาษีเงินได้ ปีไอบีเอฟ เหลือ 10%

(เดลินิวส์ 15 ธ.ค.37)

5. การดำเนินการทางกฎหมายกับธุรกิจเงินนอกระบบ

ในช่วงที่ผ่านมา ภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของกระทรวงการคลัง ได้แก่ การกำกับ และควบคุมมิให้บริษัทต่าง ๆ ดำเนินธุรกิจเงินนอกระบบ โดยใช้ช่องทางกฎหมาย ดำเนินธุรกิจในข่ายหลอกลวงประชาชน เช่น แชร์ลูกโซ่ การจัดสรรวันพักผ่อน (Time Sharing) การส่งเสริมสุขภาพด้านการบริหารร่างกาย หรือ การออกกำลังกาย (Fitness) ซึ่งกระทรวงการคลังได้ติดตามพฤติกรรม และหามาตรการต่าง ๆ เพื่อดำเนินการกับธุรกิจเหล่านี้ รวมทั้งเพื่อป้องกันมิให้ธุรกิจประเภทนี้เกิดขึ้นมาอีก โดยในการดำเนินการต่าง ๆ นั้น จะอาศัยสื่อมวลชน โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ และวิทยุโทรทัศน์ เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของทางการสู่ประชาชน

ตัวอย่างเหตุการณ์เกี่ยวกับธุรกิจเงินนอกระบบ ซึ่งหนังสือพิมพ์นำเสนอ ได้แก่ การดำเนินการดำเนินการทางกฎหมายกับ บริษัท บลิสเซอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด ซึ่งหนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ ได้นำเสนอข่าวนี้อย่างต่อเนื่องและเป็นเวลานาน โดยข้อมูลที่ได้มาจากเอกสารข่าว กระทรวงการคลัง การชี้แจงของผู้บริหารระดับสูง สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการป้องกันปรามธุรกิจเงินนอกระบบตำรวจเศรษฐกิจ เจ้าหน้าที่บริษัทบลิสเซอร์ ประชาชนผู้ร่วมลงทุน รวมทั้งเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ใบประกาศเชิญชวนร่วมลงทุน ใบสมัครเข้าเป็นสมาชิก เป็นต้น

การนำเสนอข่าวเรื่องนี้ ผู้สื่อข่าวถือว่าเป็นการทำหน้าที่สื่อมวลชนในอันที่จะพิทักษ์ผลประโยชน์ประชาชน โดยการติดตามข่าวสาร ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ นำเสนออย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้อ่านทราบถึงข้อเท็จจริง

ตัวอย่างข่าวกระทรวงการคลังที่ผู้สื่อข่าวนำเสนอเกี่ยวกับการดำเนินคดีกับบริษัท บลิสเซอร์ฯ

คลังลุยแก้กฎหมายควบคุมธุรกิจจัดสรรวันพักผ่อน เตือนชาวบ้านอย่า
หลงสมัคร รอ 3 เดือน รูดซ้ำ (เดลินิวส์ 27 พ.ช.36)

ให้ 3 เดือนแก้กฎหมายได้ธุรกิจใหม่ใหม่ใหม่ใหม่ (มติชน 27 พ.ช.36)

คลังเตือนให้ระวังธุรกิจ "ใหม่ใหม่" เตรียมหาทางจัดนิคมตาม กม.
ฉ้อโกงฯ (กรุงเทพธุรกิจ 27 พ.ช.36)

ซีบลิสเซอร์เข้าข่าสฉ้อโกง (ข่าวสด 27 พ.ช.36)

คลังปิดผนึกกฎหมายเก่า ไล่กวาด "บลิสเซอร์" (ไทยรัฐ 27 พ.ช.36)

คลังออกโรงเตือน ประชาชน ใหม่ใหม่เข้าข่าสฉ้อโกง
(ผู้จัดการ 29 ม.ค.37)

คลังออกโรงเตือน ระวังธุรกิจเงินนอกระบบ (เดลินิวส์ 29 ม.ค.37)

เงินนอกระบบ	ขอให้ประชาชนได้โปรดตระหนักถึงภัย และความเสี่ยงจากธุรกิจ (ประชาชาติธุรกิจ 3-5 ก.พ.37)
ธุรกิจลึกลับขนาดเข็ส กม.	คลังประสานทุกฝ่ายเตรียมกำจัด ส.ส.
ขอข้อมูลด่วนเป็นภัยประชาชน	(สยามรัฐ 29 ม.ค.37)
บลิสเซอร์ฟันรายได้สมาชิก 600 ล้าน	(กรุงเทพธุรกิจ 29 ม.ค.37)
รัฐแฉบลิสเซอร์ สมาชิกพุ่ง 20 เท่า	(แนวหน้า 29 ม.ค.37)
คลังไล่ฟันบลิสเซอร์ สั่งยึดทรัพย์สินหลักฐานแน่น	(บ้านเมือง 14 ก.พ.37)

2. การนำเสนอในรูปแบบความ บทวิจารณ์ และคอลัมน์ขลุบขลุบ

จากการศึกษาเอกสารข่าวกระทรวงการคลังที่นำเสนอผ่านสื่อมวลชน หนังสือพิมพ์นั้น นอกจากจะนำเสนอในรูปแบบการรายงานข่าวแล้ว ยังมีการเลือกประเด็นที่สำคัญมานำเสนอในรูปแบบความ บทวิจารณ์ และคอลัมน์ขลุบขลุบ โดยเนื้อหาที่นำเสนอจะเลือกประเด็นจากเอกสารข่าวกระทรวงการคลัง กระแสเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องใหญ่ น่าสนใจ และมีผลกระทบต่อประชาชน

ลักษณะการนำเสนอส่วนใหญ่จะเป็นข้อเขียน เพื่อนำเสนอรายละเอียดนโยบายต่าง ๆ ให้ผู้อ่านทราบอีกครั้ง พร้อมกับแสดงความคิดเห็นถึงการดำเนินนโยบายนั้น ๆ ว่ามีข้อผิดพลาด บกพร่องหรือไม่อย่างไร นอกจากนั้นยังให้ข้อเสนอแนะ กรณีที่การดำเนินนโยบายยังบกพร่องหรือไม่เหมาะสม เพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบพิจารณาแก้ไขปรับปรุงต่อไป

ในส่วนเอกสารข่าวที่เผยแพร่เป็นประจำ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการรายงานภาวะการคลัง ได้แก่ การรับ-จ่ายเงินงบประมาณ ฐานะหนี้สินของประเทศ ผลการจัดเก็บรายได้ นั้นในบางครั้งหนังสือพิมพ์จะนำเสนอประเด็นจากรายงานตัวเลขที่มีการเปลี่ยนแปลงมาก หรือที่เป็นปัญหาของประเทศ เช่น ปัญหาหนี้สิน ภาวะการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด และการขาดดุลการค้า มานำเสนอเพื่อให้รัฐบาลรับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น พร้อมกับเขียนเรียกร้องให้หามาตรการคลี่คลายปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ

สำหรับนโยบายด้านการเงินการคลังที่สำคัญ เมื่อหนังสือพิมพ์นำเสนอในรูปแบบข่าว แล้ว จะนำประเด็นที่น่าสนใจมานำเสนออีกครั้ง โดยมีลักษณะการนำเสนอ ดังนี้

- นำเสนอในรูปแบบบทความ โดยจะสรุปประเด็นที่สำคัญ ๆ ของนโยบายนั้น ๆ มา นำเสนออีกครั้ง ในกรณีที่เป็นเรื่องสำคัญ และมีรายละเอียดข้อมูลมาก ไม่สามารถนำเสนอในรูปแบบข่าวได้หมด ทั้งนี้ เนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องเวลา และเนื้อหาในการนำเสนอผู้สื่อข่าวจะสรุปประเด็นสำคัญ รายละเอียดต่าง ๆ ที่น่าสนใจมานำเสนออีกครั้ง เพื่อเป็นการให้ข้อมูลกับผู้อ่าน และ เข้าใจถึงเหตุผลในการดำเนินนโยบายนั้น ๆ มากยิ่งขึ้น โดยอาจแทรกความคิดเห็นบ้าง แต่ไม่มากนัก คือ อาจชี้ให้เห็นถึงเหตุผล ความจำเป็นของรัฐบาลในการดำเนินนโยบาย ผลที่จะเกิดขึ้น ตัวอย่างเรื่องที่น่าสนใจได้แก่ การปฏิรูปพีคิตอัตราศุลกากรกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เป็นต้น

- นำเสนอในรูปแบบทวิจารณ์ คอลัมน์ซุบซิบ เพื่อแสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน และการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ของกระทรวงการคลัง อันจะเป็นกระจกสะท้อนให้หน่วยงานของรัฐได้ทราบว่า มาตรการต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการไปนั้นเป็นไปตามนโยบายที่แถลงไว้ต่อรัฐสภาหรือไม่ ในกรณีที่เป็นเรื่องที่ดี และเหมาะสม จะเขียนสนับสนุน แต่ถ้ามาตรการนั้น ๆ ยังมีข้อบกพร่องหรือยังไม่เหมาะสม จะเขียนในเชิงคัดค้านให้มีการทบทวน โดยอาจเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้รัฐบาลนำไปปรับปรุงแก้ไข ตัวอย่างเรื่องที่น่าสนใจได้แก่ นโยบายการปรับโครงสร้างภาษีรถยนต์ และการนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทนภาษีการค้า

3. การนำเสนอในรูปแบบรายงานพิเศษ

จากการศึกษาพบว่า ผู้สื่อข่าวจะเลือกประเด็นนำเสนอ โดยยึดหลักองค์ประกอบข่าว คือ เป็นเรื่องใหญ่ อยู่ในความสนใจ และมีผลกระทบ การนำเสนอจะเป็นการรายงานข่าวสารข้อมูล เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ผู้อ่านทราบ ขณะเดียวกันในส่วนเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นนั้น จะมีการนำเสนอข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นั้นในลักษณะการรายงานความเคลื่อนไหว

เพื่อให้ผู้อ่านให้ความสนใจกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น เช่น การรายงานความเคลื่อนไหว การเตรียมการประชุมสภาผู้ว่าการธนาคารโลกฯ ครั้งที่ ๓ ที่กรุงเทพฯ และการดำเนินการทางกฎหมายกับบริษัทบลิสเซอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด ซึ่งดำเนินธุรกิจอยู่ในข่ายหลอกลวงประชาชน

ประเภทเนื้อหาที่น่าสนใจในรูปบทความ บทวิจารณ์ คอลัมน์ซุบซิบ และรายงานพิเศษ

จากการศึกษาเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง ซึ่งนำเสนอผ่านหนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ มีเนื้อหาที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. ผลการปฏิบัติงานของกระทรวงการคลัง ส่วนราชการในสังกัด รวมทั้งการดำเนินนโยบายด้านการเงินการคลัง

การนำเสนออยู่ในรูป บทวิจารณ์ และคอลัมน์ซุบซิบ โดยเลือกประเด็นสำคัญจากเอกสารข่าว ๆ ที่ได้นำเสนอไปแล้ว ในส่วนการรายงานผลการปฏิบัติงานทั่วไปจะนำตัวเลขที่สำคัญ เช่น การขาดดุลบัญชีเดินสะพัด การขาดดุลการค้า ปัญหาการจัดเก็บภาษี มานำเสนอโดยการชี้ประเด็นปัญหา พร้อมกับเขียนกระตุ้นให้รัฐบาลให้ความสนใจและเชิงแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยในบางครั้งจะเสนอแนะแนวทางแก้ไขให้ด้วย

ทางด้านนโยบายการเงินการคลัง ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และมีผลกระทบมาก หนังสือพิมพ์จะนำเสนอในรูปบทความ บทวิจารณ์ คอลัมน์ซุบซิบ เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบรายละเอียดนโยบาย เหตุผลความจำเป็นในการดำเนินนโยบาย ซึ่งเป็นส่วนการรายงานข้อเท็จจริงให้ผู้อ่านทราบ พร้อมกับเสนอความเห็นที่มีต่อมาตรการต่าง ๆ ของทางการในการดำเนินนโยบายนั้น ๆ ว่าถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ เพียงใด ถ้าเป็นเรื่องที่ดี และเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน จะนำเสนอในลักษณะสนับสนุน แต่ถ้ามาตรการนั้นยังไม่ถูกต้อง มีข้อผิดพลาดบกพร่อง ไม่เหมาะสม จะนำเสนอในลักษณะคัดค้านทั้งในส่วนหนังสือพิมพ์ และเป็นสื่อกลางแสดงความคิดเห็นของบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ที่มีต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาล เพื่อเป็นกระจกสะท้อน

โดยข้อเขียนจะเรียกร้องให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ รับผิดชอบการปรับปรุง แก้ไข ให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างหัวข้อเรื่องดังนี้

ผ้าโครงสร้างภาชนะนำเข้า	(เดลินิวส์ 29 ธ.ค.37)
ปฏิรูปพิภคอัตราศุลกากร	(แนวหน้า 29 ธ.ค.37)
ขยายผลปฏิรูประบบภาษี	(สยามโพสต์ 29 ธ.ค.37)
กองทุนบำเหน็จบำนาญทางเลือกใหม่ของข้าราชการ	(มติชน 17 ส.ค.37)
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพดีกว่านี้ยังต้องรอ	(วิaggiร 14 ก.ส.37)

2. การดำเนินการทางกฎหมายกับบริษัทบลิสเซอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด

การนำเสนอเรื่องบลิสเซอร์ฯ ถือเป็น การปฏิบัติหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของสื่อมวลชน คือ การรักษาผลประโยชน์ของประชาชน ทั้งนี้ เนื่องจากการดำเนินการของบริษัทเข้าข้ามหลอกลวงประชาชน โดยอาศัยช่องโหว่ของกฎหมายดำเนินธุรกิจ ซึ่งมีประชาชนผู้รู้เท่าไม่ถึงการณ์จำนวนมากสมัครเข้าเป็นสมาชิก หนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ ได้นำเสนอเรื่องนี้ติดต่อกันเป็นเวลานาน โดยมีลักษณะการนำเสนอ ดังนี้

1. การรายงานความเคลื่อนไหว การดำเนินงานของฝ่ายต่าง ๆ ทั้งในส่วนรัฐบาล บริษัท และประชาชนผู้ร่วมลงทุน เพื่อให้ผู้อ่านได้รับทราบข้อมูล ข่าวสาร อย่างถูกต้อง และต่อเนื่อง

2. นำเสนอในรูปบทความ บทวิจารณ์ เรียกร้องให้รัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งหามาตรการทางกฎหมาย เพื่อดำเนินการกับบริษัท บลิสเซอร์ โดยเร็ว ก่อนที่จะเกิดความเสียหายต่อประชาชนและระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น ขณะเดียวกันได้นำเหตุการณ์เก่า ๆ ที่เคยเกิดขึ้น เช่น คดีแม่ขมิ้น อีสมาฟ้าคราม มาเป็นตัวอย่าง พร้อมกับเรียกร้องให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดูแล สอดส่อง และควบคุมมิให้ธุรกิจนอกระบบเช่นนี้เกิดขึ้นอีก

3. นำเสนอโดยการเขียนโน้มน้าวใจให้ประชาชนเห็นถึงภัยธุรกิจเงินนอกระบบ โดยการนำถ้อยคำต่าง ๆ ของบริษัทมาเปิดเผย พร้อมกับชี้ให้ผู้อ่านเห็นถึงความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น พร้อมกับเรียกร้องให้ผู้ร่วมลงทุนรีบไปแจ้งความดำเนินคดี เพื่อที่ทางการจะได้ดำเนินการทางกฎหมายกับบริษัทได้

4. รายงานสรุปความเป็นมาของเหตุการณ์ โดยการลำดับเรื่องราวที่เกิดขึ้น ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนกระทั่งปิดบริษัท

ตัวอย่างหัวข้อเรื่องที่น่าเสนอเกี่ยวกับการดำเนินคดีกับบริษัท บลิสเซอร์

บทเรียนจากบลิสเซอร์ (ไทยรัฐ 14 ก.พ.37)

บลิสเซอร์บทเรียนสอนใจ (ประชาชาติธุรกิจ 17-19 ก.พ.37)

ต้องรีบกับบลิสเซอร์ (ไทยรัฐ 7 ก.พ.37)

อวสานบลิสเซอร์ (เดลินิวส์ 14 กพ.37)

ปิดฉากแชร์พันธุใหม่ บลิสเซอร์ นี้ไม่ใช่รายสุดท้าย (ไทยรัฐ

ระบุพฤติกรรม บลิสเซอร์ ระดมทุนลูกโซ่ ชาติหลักประกัน

(กรุงเทพธุรกิจ 14 ก.พ.37)

นาทีระทึกก่อนปิดฉากบลิสเซอร์ (ประชาชาติธุรกิจ 17-19 ก.พ.37)

บลิสเซอร์เปิดใจ สู้หรือท้อจريت (ฐานเศรษฐกิจ 17 ก.พ.37)

อะไรคือเนื้อแท้ของ Time Sharing

(ประชาชาติธุรกิจ 17-18 ก.พ. 37)

ตัวอย่างการนำเสนอเรื่องการค้าเงินคดกับบริษัทบลิสเซอร์

ลำดับที่	หนังสือพิมพ์ - วันที่	หัวข้อ	เนื้อหาที่นำเสนอ
1.	ไทยรัฐ 7 ก.พ. 2537	ด้อมริบบี บลิสเซอร์	- เรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการกับบริษัทบลิสเซอร์ โดยชี้แนะให้เอาผิดในเรื่องฉ้อโกงประชาชนและข้อหาการระดมทุน - กระตุ้นให้ประชาชนผู้ร่วมลงทุนรีบไปแจ้งความดำเนินคดีกับบริษัท เพื่อทำการจะได้ดำเนินการทางกฎหมายกับบริษัทต่อไป
2.	ไทยรัฐ 14 ก.พ. 2537	บทเรียนจากบลิสเซอร์	- วิจัยความด้าหลังของกฎหมาย ซึ่งส่งผลให้เกิดความเสียหายขึ้นมากกว่าที่จะดำเนินการกับบริษัทได้ - วิจัยถึงความไม่ประสานงานกันของส่วนราชการ ที่ยังให้มีการโฆษณาอยู่
3.	กรุงเทพธุรกิจ 14 ก.พ. 2537	ระบุดุติกรรมบลิสเซอร์ ระดมทุนลูกโซ่ ขาดหลักประกัน	- อ้างถึงคำกล่าวโทษของกระทรวงการคลัง และกองบังคับการตำรวจเศรษฐกิจ ที่มีต่อบริษัทบลิสเซอร์ - ให้รายละเอียดเกี่ยวกับ รูปแบบการค้าเงินคดของบริษัท ในการระดมทุน
4.	เดลินิวส์ 14 ก.พ. 2537	อวสานบลิสเซอร์	- รายละเอียดการประชุมคณะกรรมการป้องกันปรามธุรกิจการเงินนอกระบบ ในการดำเนินคดีกับบริษัทบลิสเซอร์ - รายงานเหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวของบริษัท จากแหล่งข่าวกระทรวงพาณิชย์ - เรียกร้องให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายให้ทันสมัยขึ้น เพื่อจะได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ทันทั้งนี้ และป้องกันมิให้ธุรกิจประเภทนี้เกิดขึ้นอีก

ที่มา : เก็บรวบรวมข่าวจากหนังสือพิมพ์ ปี 2537

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความคิดเห็นที่มีต่อเอกสารข่าวกระทรวงการคลัง

ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจประจำกระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการรายงานข่าวสารเกี่ยวกับกระทรวงการคลัง ได้ให้ข้อคิดเห็นต่อการจัดทำเอกสารข่าวของกระทรวงการคลังว่า ข่าวที่จัดทำเป็นเรื่องไม่น่าสนใจ เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นการประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานของกระทรวงการคลัง ในส่วนของนโยบายการเงินการคลังที่น่าสนใจ มีการนำเสนอน้อย และด้วยปัจจุบันการนำเสนอข่าวสารโดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ เป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันสูงมาก หนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ ต้องพยายามหาข่าวที่ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ น่าสนใจและเป็นเรื่องเจาะลึก นำเสนอผู้อ่านให้ได้อย่างรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ จึงต้องเจาะข่าวเอง

จากการสัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจประจำกระทรวงการคลัง ได้แสดงทัศนคติต่อการจัดทำเอกสารข่าวในประเด็นคล้าย ๆ กัน ดังนี้

ข่าวบางข่าวไม่น่าสนใจ ถือเป็นการประชาสัมพันธ์ผลงานกระทรวงการคลัง ซึ่งในแง่องค์ประกอบของข่าว เป็นเรื่องไม่น่าสนใจ ไม่สามารถขายได้ (ประเด็น ฟังชู้, สัมภาษณ์)

ข่าวแจกบางครั้งไม่มีอะไร ไม่ตรงกับที่ประชาชนต้องการ ในฐานะสื่อมวลชนอยากนำเสนอต่อประชาชนให้ได้มากที่สุด จึงต้องหาข่าวเอง (สุเมธ จันสุตะ, สัมภาษณ์)

ข่าวแจกบางเรื่องไม่น่าสนใจ แง่ของข่าวขายไม่ได้ แต่ยังมีบางเรื่องเป็นนโยบายที่ดี น่าสนใจ แต่ไม่ได้เผยแพร่ เช่น เรื่อง กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (เล็ก เกตุกาญจน์, สัมภาษณ์)

ข่าวกระทรวงการคลังบางครั้งไม่น่าสนใจ เข้าไป และข้อความเป็นทางการไป (สมเกียรติ จันทรสีมา, สัมภาษณ์)

นอกจากนั้น ผู้สื่อข่าวยังให้ความเห็นถึงข่าวกระทรวงฯ ว่า บางเรื่องขาดความลึกด้านเนื้อหา คือเป็นข้อมูลพื้น ๆ ไม่มีรายละเอียดมากนัก นอกจากนี้ การนำเสนอซ้ำมาก เพราะต้องผ่านขั้นตอนมาก กว่าที่กระทรวงการคลังจะเผยแพร่ข่าวนี้ ผู้สื่อข่าวบางฉบับได้นำเสนอไปแล้ว หรือมีเช่นนั้นเป็น เรื่องที่ไม่อยู่ในกระแสความสนใจแล้ว

จากการศึกษาการนำเสนอข่าวกระทรวงการคลังของผู้สื่อข่าวจะมีการนำเสนอใน 2 ลักษณะได้แก่

1. การรายงานข่าวสาร โดยการนำเสนอในรูปการรายงานข่าวสาร ข้อเท็จจริง ไม่มีการแทรกความคิดเห็น แต่ในบางครั้งอาจมีการแทรกทัศนคติลงไปคำพูดที่ใช้ในการพูดหัวข่าว เพื่อเป็นการแสดงท่าทีที่มีต่อเรื่องนั้น ๆ

2. การแสดงความคิดเห็น โดยการนำเสนอในรูปบทความ บทวิจารณ์ และคอลัมน์ ชูบชีบ เพื่อเป็นการแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินนโยบายของกระทรวงการคลัง

ในกรณีที่มีเหตุการณ์ที่สำคัญ และมีผลกระทบต่อประชาชนหรือระบบเศรษฐกิจ ได้แก่ การดำเนินการทางกฎหมายกับบริษัทบลิส เซอร์ฯ ผู้สื่อข่าวจะนำเสนอในรูปบทวิจารณ์ เพื่อเรียกร้องให้ทางการเร่งดำเนินการแก้ไข ในขณะที่เดียวกันเขียนชักจูงใจประชาชนให้เกิดการคล้อยตาม

จากการศึกษาพบว่าผู้สื่อข่าวเป็นผู้ทำหน้าที่ในการกลั่นกรอง คัดเลือกข่าวสารเพื่อนำเสนอ ขณะเดียวกันจะเป็นผู้กำหนดประเด็น เรื่องราวที่คิดว่าน่าสนใจ ซึ่งผู้อ่านน่าจะให้ความสนใจเป็นพิเศษ โดย

1. การเลือกเรื่อง ประเด็นมานำเสนอในรูปการรายงานข่าว ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการรายงานข้อเท็จจริงตามข้อมูล

2. เลือกประเด็นจากเอกสารข่าว มาเป็นข้อมูลเบื้องต้น และดำเนินการรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อนำเสนอในรูปบทความ บทวิจารณ์ รายงานพิเศษ เพื่อให้ผู้อ่านให้ความสนใจกับเรื่อง หรือเหตุการณ์นั้นเป็นกรณีพิเศษ

การนำเสนอข่าวนั้น ผู้สื่อข่าวจะสรุปประเด็นจากเอกสารข่าว และการแถลงข่าวของผู้บริหารมาประกอบกัน และเรียบเรียงเป็นข่าว แต่ในกรณีที่เป็นเรื่องที่กระทรวงการคลังมิได้มีการชี้แจง ผู้สื่อข่าวจะหาข่าวเอง โดยการสัมภาษณ์แหล่งข่าวต่าง ๆ

ในส่วนการนำเสนอในรูปแบบบทความ บทวิจารณ์ และรายงานพิเศษนั้น ผู้สื่อข่าวจะรวบรวมข้อมูลจากเอกสารข่าว การสัมภาษณ์ผู้บริหาร และเอกสารต่าง ๆ จากหน่วยงานเจ้าของเรื่อง ส่วนใหญ่แล้วผู้สื่อข่าวจะเป็นผู้หาข้อมูลเองแต่ในกรณีที่เป็นเรื่องที่สำคัญ ฝ่ายประชาสัมพันธ์จะเป็นผู้ประสานด้านข้อมูลให้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย